

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U006807

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-12-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Росіцька Надія Василівна

2. Rositska Nadiia Vasylivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-12-2015

Спеціальність за освітою: 8.04010201

Місце роботи здобувача: Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417228

Місцезнаходження: 01014, Київ-14, вул. Тімірязевська, 1

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, 12, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417228

Місцезнаходження: 01014, Київ-14, вул. Тімірязєвська, 1

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.15

Тема дисертації:

1. Адаптивна реакція рослин різних життєвих форм за умов посухи
2. The adaptive response of plants in different life forms under drought conditions

Реферат:

1. Вперше виявлено відмінності у динаміці водного статусу листків упродовж доби, зокрема, дворазове підвищення водного дефіциту у рослинах берези повислої, рододендрона жовтого і шипшини собачої та триразове – у сосни звичайної. З'ясовано, що пристосування рослин до умов посухи відбувається завдяки посиленню ксероморфних ознак листків: чіткому формуванню другого (рододендрон жовтий) та третього (береза повисла, шипшина собача) шару палисадної паренхіми, збільшенню товщини листової пластинки та кількості продихів. Показано, що апертура продихів та інтенсивність транспірації характеризуються істотною відмінністю впродовж доби – спостерігається денний та вечірній максимуми втрати вологи. У процесі дослідження вмісту малонового діальдегіду та проліну в листках рослин берези повислої, рододендрону жовтого і шипшини собачої спостерігалось дворазове підвищення їх концентрації та триразове – у сосни звичайної. В умовах посухи посилюється синтез каталази, фенольних сполук, флавоноїдів, цукрів,

каротиноїдів. Доведено, що порушення водного забезпечення рослин призводить до накопичення у тканинах їх органів і ґрунті алелохімікатів. Обґрунтовано доцільність використання кремніємістких природних мінералів для активізації фізіолого-біохімічних процесів в умовах посухи.

2. The thesis is focused on the adaptive response of plants to drought conditions. For the first time differences revealed in the dynamics of the water status of the leaves during the day, including a two-fold increase of water stress in plants *Betula pendula*, *Rosa canina*, *Rhododendron luteum* and triple - in *Pinus sylvestris*. It was found that plant adaptation to drought conditions is due to the strengthening of xeromorphic features in leaves, forming a clear second (*Rhododendron luteum*) and third (*Betula pendula*, *Rosa canina*) layer of mesophyllous, increasing the thickness of leaf lamina and the number of stomata. It is shown that aperture and intensity of stomata transpiration are characterized by significant difference during the day, so there, is a day and evening maximum moisture of loss. Studying content of malonic dialdehyde and proline in leaves it was observed a two-fold increase of their concentration in plants *Betula pendula*, *Rosa canina*, *Rhododendron luteum* and triple - in *Pinus sylvestris*. Under the drought the synthesis of catalase, phenolic compounds, flavonoids, sugars, carotenoids increased. Proved that the infringement ensure water plants leads to accumulation of allelochemicals in tissues and soil. It was shown the expediency of using natural silicon minerals to enhance the physiological and biochemical processes in drought conditions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заїменко Наталія Василівна

2. Zaimenko Nataliia Vasylivna

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ісаєнко Володимир Миколайович
2. Ісаєнко Володимир Миколайович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Косаківська Ірина Василівна
2. Косаківська Ірина Василівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.12, 03.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фурдичко Орест Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фурдичко Орест Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.